

Continuitatea ca firesc sau Festivalul Internațional al muzicii de cameră de la Brașov, ediția 2018

Firescul îl reprezintă continuitatea: un nou ciclu de vegetație în primăvară sau alternanța anotimpurilor, a zilelor și a nopților etc. Truism care surprinde un fapt, devenit neînsemnat în iureșul cotidianului, dar care ne aduce atâta bucurie, ca o reînnoire a unei vechi promisiuni: eternitatea porționată. Este chiar pulsul vieții.

Ca pe o reînnoire a fost văzută și cea de-a 41-a ediție (10-14 Iulie 2018) a Festivalului Internațional al Muzicii de Cameră de la Brașov de către Directorul de Onoare al Festivalului,



Conferința de presă: (stg.-dr.)

Vladimir Mendelssohn, Constantin Bogdănaș, Ilarion Ionescu-Galați, Alexandru Tomescu, Anton Niculescu, Dorel Fodoreanu, Florin Szigeti;

Maestrul Ilarion Ionescu-Galați, în preambulul broșurii-program a ediției. Aflat chiar domnia sa câteva decenii – nu puține la număr – la pupitrul dirijoral al orchestrei și, de asemenea, la cel de diriguitor al vieții artistice a Filarmonicii brașovene – care pe atunci purta și numele marelui compozitor român al epocii sale, brașovean și el prin naștere și destin o bună parte a vieții, G. Dima (1847-1925) – Maestrul I. Ionescu-Galați a binemeritat de la organizatorii Festivalului de acum acest semnificativ postament statuar virtual. Directoratul de Onoare din cadrul edițiilor acestor ani continuă, și el, postura de fondator și de Director artistic și organizator al prestigioasei manifestări timp de zeci de ani.

Se cuvine, să fie amintit grupul de muzicieni brașoveni care au contribuit la înființarea Festivalului, între care proeminenții în plan național și internațional Tudor Ciortea și Wilhelm Berger, alături de pianistul Liviu Teodor Teclu, compozitorii Norbert Petri și Mihai Brediceanu, muzicologii Gemma Zinveliu și Constantin Catrina, alături de secretariatul muzical al Filarmonicii, devenit și secretariatul Festivalului – Herman Nikolaus, mai întâi, urmat de Steluța Mitu.

Ediția din 2017, jubiliară ca fiind a 40-a (5-14 Mai) – coordonată de directorul instituției de atunci, Liviu Mateș –, a reprezentat la propriu o realizare de proporții, întrucât nici una dintre edițiile care au precedat-o nu a numărat, îndrăznim să afirmăm, un număr atât de mare de artiști instrumentiști și dirijori pe scena Festivalului. Și aceasta datorită alcătuirii programului exclusiv cu contribuția a patru orchestre de cameră – *Orchestra Franz Liszt* (Ungaria, condus de violonistul Péter Tfirst), *Orchestra de Cameră Radio* (dirijor Gabriel Bebeșelea, solist Răzvan Suma), *Kamerata Kronstadt* (dirijor Cristian Oroșanu) și *Orchestra de Cameră* a Filarmonicii Brașov – alături de care a concertat și Ansamblul *Violoncellissimo* (condus de solistul și profesorul Marin Cazacu). Plasată sub un deziderat generos, *Brașov Mai Cultural*, afișul ediției 2017 – organizată și condusă artistic de directorul Filarmonicii din acel timp, Liviu Mateș – a cuprins și lansarea

unei cărți de versuri, ca o lărgire a cadrului cultural.

În acest an, FIMC de la Brașov, l-a avut ca Director artistic pe solistul violoncelist Anton Niculescu, actualul manager al Filarmonicii, și o echipă de realizatori între care s-a aflat secretara muzicală Adina Carp.

Formațiile camerale rodite prin tradiția unor apariții constante și prestigioase au fost *Cvartetul Enescu* (Paris; cu C-tin Bogdănaș, Fl. Szigeti, Vladimir Mendelssohn și Dorel Fodoreanu, toți participând și într-un octet de coarde al primei seri – 1A*) și *Trio Smetana* (Praga; cu Jitka Cechova, Radim Kresta și Jan Palenicek, 3). Lor li s-au asociat în program ansambluri camerale diverse, alcătuite – *ad-hoc* și prin rotație – din instrumentiști de înalt nivel artistic: violoniștii Mario Hossen (Austria; 1A, 2B, 2C, 4S), Alexandru Tomescu (1A, 2Sa, 4D, 5E) și Florian Murtaza (Franța; 2B, 5E), violonceliștii Kirill Rodin (Rusia; 5S), Anton Niculescu (1A, 4D, 5E) și Attila Pasztor (Austria; 2B, 2C), violiștii Eliza Julia Fluder (Polonia; 2B, 2C, 5E) și Marian Moveleanu (1A), a contrabasistului Sam Okawa (Japonia; 2B, 2Sb) și pianiștii Andrei Licareț (2B, 2C, 2SPab, 4SP), Seon Jeong Kim (Rep. Coreea; 5SP) și Răzvan Dragnea (4D, 5D). Nu în ultimul rând, avem în vedere ansamblul *Percutissimo* (Timișoara; 4), sub coordonarea și alături de cunoscutul percuționist Doru Roman evoluând foarte tinerii instrumentiști aflați la începutul afirmării profesionale Patrick Cojorean, Daniel Jumugă Cuibariu și Amelia Trifu.

Repertoriul a fost circumscris, în marea majoritate, *romantismului muzical*, din sec. XIX – prin lucrări de Fr. Schubert (4 lucrări), R. Schumann (2 lucr.), A. Dvořák (2 lucr.), apoi cu câte o lucrare F. Mendelssohn-Bartholdy, B. Smetana, B. Godard, N. Paganini, C. Saint-Saëns, P. I. Ceaikovski, A. Glazunov – sau *postromantismului*, precum J. Suk, S. Rahmaninov, Fr. Kreisler. N-au lipsit nici bijuteriile muzicale ale sec. XX: cu trimeri către stilul prokofievian și șostakovician – prin *À la Albeniz* și *Humoresca* de R. Șcedrin – ori către *neobaroc*, în sugestii picturale pregnante – prin *Suita în stil antic* de A. Schnittke.

Au mai putut fi admirate lucrări sau părți din lucrări de L. Boccherini (p. I și II din *Sonata* pentru v-cel în *La major*, G. 4), D. Șostakovici (p. IV – *Allegretto* din *Sonata* pentru v-cel op. 40).



Cvartetul Enescu

În nota de inedit se înscriu autorii pieselor destinate diverselor asocieri ale instrumentelor de percuție, ca R. Filz (n. 1967), Matthias Schmitt (n. 1958), Nebojša Jovan Živković (n. 1962), Alice Gomez (n. 1960) și Miki Minoru (1930 – 2011).

Una dintre cele mai reușite prezențe artistice, dacă nu chiar cea care merită aprecierea superlativă, a fost cea a Trio-ului *Smetana*, care s-a remarcat prin expresivitatea pronunțată, susținută de tehnica instrumentală ireproșabilă, acționând într-o unitate de organism muzical, calități firești datorate sudării formației, centrată și promovând creația muzicală cehă.

Stagiunea estivală - Brașov

Pitorescul a fost reprezentat prin *Percutissimo*, care a făcut din ritm mijlocul de exprimare exclusiv, aducând și o notă de culoare timbrală insolită în succesiunea neîntreruptă a instrumentelor cu coarde (în context, rememorăm din edițiile anterioare momentele artistice create de formațiile de suflători sau de duetele voce-pian ori chiar formațiile corale, într-unul



Cvartetul Percutissimo

dintre acestea evoluând corul *Madrigal*, condus de regretatul muzician Marin Constantin).

O impresie puternică a creat și violonistul Mario Hossen, companion fiind pianistul Andrei Licareț, care au adus în prim-plan versatilitatea expresivă a viorii, în lucrări de Paganini, Șcedrin și Schnittke.

O participare memorabilă a avut și *duo*-ul Kirill Rodin (v-cel) –Seon Jeong Kim (pian), prin rafinamentul interpretării și atmosfera muzicală camerală, intimă, într-o suită de piese scurte, urmate de sonata *Arpeggione* de Schubert. Acesta a

„beneficiat”, din păcate, și de o notă inedită de umor negru, involuntar, din partea audienței, care – derutată de lanțul miniaturilor muzicale – a început să aplaude și în pauzele cezurilor frazale și între părțile *sonatei*.

Din păcate, această ediție s-a remarcat și prin absența – remarcată și de public – a formațiilor brașovene încheiate printr-o activitate concertistică consecventă în țară și în străinătate, precum Cvartetul *Gaudeamus* și Orchestra de Cameră a Filarmonicii, tradiția cerând ca aceasta din urmă să închidă, cel puțin, ediția *Festivalului*. Ar fi putut participa și Cvartetul brașovean de clarinete *Academic Clarinet Cvartet*, condus de prim-clarinetistul Filarmonicii și dirijorul Iulian Rusu, formație invitată frecvent pe scenele altor festivaluri. La fel de neglijată a fost creația muzicală românească – atât de bogată și semnificativă și la nivelul creației –, din care nu s-a auzit o singură piesă de compozitor român, de parcă Ministerul Culturii și Primăria Brașov sunt total absente financiar din organizarea *Festivalului*. Se confirmă astfel zicerea că „nimeni nu-i profet în țara lui” ...

Într-un bilanț final, cea de-a 41-a ediție a FIMC de la Brașov s-a bucurat de aprecierea publicului, a cărei prezență în sală – însă – a fost numeric inegală, fie datorită necunoașterii valorii interpretative a protagoniștilor, fie din cauza suprapunerii cu un alt eveniment internațional desfășurat în Brașov: *Transylvanian International Piano Competition* (9-15 Iulie), aflat la cea de-a doua ediție.

Petre-Marcel VÂRLAN

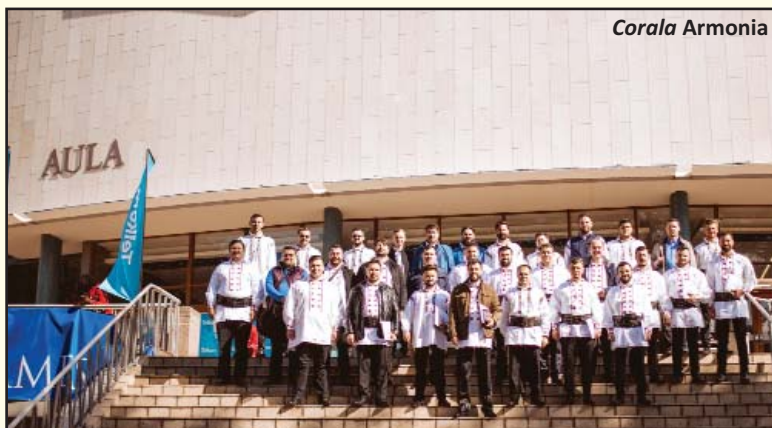
* Numărul reprezintă seara, iar litera reprezintă ansamblul („Sa” sau „Sb” – solist în primul/al doilea *duo* al serii; „SPab” – pianist în primul/al doilea *duo*).

Succese românești peste hotare

Campioni olimpici

Dacă în domeniul sportului nu prea mai reușim să obținem medalii, iată că onoarea țării noastre a fost salvată, și încă la nivelul cel mai înalt, de Corala ortodoxă bărbătească „Armonia”. Valorosul ansamblu coral a luat parte pentru a patra oară la „World Choir Games” (Olimpiada Mondială a Corurilor), ediția a X-a, fiind singurul reprezentant al României. Desfășurată la Tshwane, în Africa de Sud, Olimpiada Mondială a Corurilor (sau „Jocurile corale mondiale”, echivalent al Jocurilor Olimpice) a adus pe aceeași scenă o cifră incredibilă: peste 300 de coruri din 62 de țări, între care Rusia, Austria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Danemarca, China, Germania, Marea Britanie sau Indonezia. Corala „Armonia”, dirijată de Arhid. Lect. Univ. Dr. Ion Iulian Dumitru, s-a înscris la trei secțiuni, reușind performanța excepțională de a câștiga două medalii de aur și una de argint! Prima medalie de aur i-a fost atribuită la secțiunea „Cor bărbătesc”, după interpretarea pieselor „Sârba pe scaun” (Alexandru Pașcanu), „Trosterim Musik” (Anton Bruckner), „Voices of the Ancients” (Don McDonald) și „Doamne, buzele mele” (Ion Popescu Runcu). A doua medalie de aur a fost câștigată la secțiunea „Muzică sacră a cappella”, întruind un punctaj excepțional, 83,13. Aici, repertoriul a fost alcătuit din lucrările „Tatăl nostru” (Irina Odăgescu Țuțuianu), „Psalmul 23, Cine, cine?” (Gavriil Musicescu), „Te slăvesc pre Tine, Părinte” (Pascal Benteoiu, aranjament după manuscris Gelu Stratulat) și „Gratias Agimus Tibi” (J. Leo Hasler). Medalia de argint la secțiunea „Folclor a cappella” i-a fost adusă de interpretarea măiastră a pieselor „Lăutărească” (Vinicius Grefiens), „Divertiment staccato” (Ion Popescu Runcu) și „Paparudă” (Valeriu Roman).

Corală ortodoxă bărbătească „Armonia” a fost înființată în anul 2001 în cadrul Seminarului Teologic Ortodox din Tulcea, intrând din 2004 sub tutela Arhiepiscopiei Tomisului. Pe lângă numeroasele concerte din țară, a avut în acest răstimp zeci de apariții unanim apreciate, fiind aplaudată la Roma, Madrid, Bari, Castellon, Ierusalim, Tel-Aviv, Haifa, Dublin, Londra, Strasbourg, Nurnberg, Lisabona, Barcelona, Paris. A cântat de asemenea la Patriarhia Ecumenică din Constantinopol, în prezența S. S. Bartolomeu I și a luat parte la un turneu prepaschal în Elveția. Laurii de acum, din Africa de Sud, au fost precedați de alte trofee de răsunet: două medalii de aur la „World Choir Games”, găzduite în 2012 în SUA. În anul următor, la Campionatul European al Corurilor, desfășurat la Graz (Austria), corala a câștigat Marele Premiu la secțiunea



Corală Armonia